

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus eräiden perustamissopimuksen 251 artiklassa määrätyn menettelyn soveltamisalaan kuuluvien säädösten mukauttamisesta neuvoston päätökseen 1999/468/EY valvonnan käsittävän sääntelymenettelyn osalta – Mukauttaminen valvonnan käsittävään sääntelymenettelyyn” – Viides osa

KOM(2009) 142 lopullinen – 2009/0048 COD
(2009/C 317/12)

Yleisesittelijä: **Daniel RETUREAU**

Neuvosto päätti 14. toukokuuta 2009 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 152 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus eräiden perustamissopimuksen 251 artiklassa määrätyn menettelyn soveltamisalaan kuuluvien säädösten mukauttamisesta neuvoston päätökseen 1999/468/EY valvonnan käsittävän sääntelymenettelyn osalta – Mukauttaminen valvonnan käsittävään sääntelymenettelyyn – Viides osa

KOM(2009) 142 lopullinen – 2009/0048 COD.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean työvaliokunta päätti 12. toukokuuta 2009 antaa asian valmistelun ”yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus” -erityisjaoston tehtäväksi.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea nimesi työjärjestyksensä 20 artiklan nojalla 15.–16. heinäkuuta 2009 pitämässään 455. täysistunnossa (heinäkuun 16. päivän kokouksessa) yleisesittelijäksi Daniel **Retureauun** ja hyväksyi seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 122 ääntä puolesta ja 2 vastaan.

1. Päätelmät

1.1 ETSK kannattaa komission ehdotuksia valvonnan käsittävästä sääntelymenettelystä. Se pohtii kuitenkin, pitäisikö harkita erityismenettelyä sellaisia muutoksia varten, joita ei aivan voida määrittellä muihin kuin perustavanlaatuisiin muutoksiin kuuluviksi, jotka eivät kuitenkaan muuta säädöksen kohdetta ja tavoitteita ja joilla on merkittäviä yhteiskunnallisia, taloudellisia tai terveydellisiä vaikutuksia.

1.2 Komitea katsoo kuitenkin, että parlamentin työskentelyn organisointiin liittyvistä syistä valvontaa on vaikea järjestää.

1.3 Uuden menettelyn lisäarvo ei vielä ilmene selvästi kansalaisille, sillä niiden kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, joihin komiteamenettelyllä luodut ”täydentävät” säännöt vaikuttavat, voi olla vaikea pysyä perillä alkuperäissäädöksen peräkkäisistä muutoksista.

2. Vuosien 2007 ja 2008 menettelyt säädösten mukauttamiseksi valvonnan käsittävään sääntelyyn

2.1 Parlamentaarisena valvonnan käsittävä sääntelymenettely on nopeutunut kahtena viime vuonna, kun tavanomaisella komiteamenettelyllä aikanaan hyväksytyjä säädöksiä on mukautettu nk. omnibus-menettelyllä. Tavanomainen komiteamenettely pätee vastaisuudessakin, mikäli valvonnan käsittävän menettelyn ehtoja ei sovelleta.

2.2 Heinäkuun 17. päivänä 2006 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2006/512/EY muutettiin 28. kesäkuuta 1999 tehtyä neuvoston päätöstä 1999/468/EY menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä. Merkille pantavaa on, että

muutetun päätöksen 5 a artiklassa otetaan käyttöön uusi valvonnan käsittävä sääntelymenettely. Sen perusteella parlamentti voi tarkastella säädöksiin komiteamenettelyssä tehtyjä muutoksia siltä osin kuin muutokset eivät ole perustavanlaatuisia tai jos muutoksilla lisätään tai poistetaan muita kuin perustavanlaatuisia säännöksiä tai osia.

2.3 Komiteamenettelyihin, joilla varmistetaan säädösten seuranta, lisätään näin vaihtoehto, jolla vahvistetaan parlamentin harjoittamaa valvontaa silloin, kun on kyse komissiolle säädöksellä siirretyn täytäntöönpanovalan käytöstä. Valvonnan käsittävää menettelyä sovelletaan tiettyihin säädöksiin, jotka kuuluvat kyseisen uuden vaihtoehdon soveltamisalaan ja jotka on hyväksytty yhteispäätösmenttelilyllä ja perustamissopimuksen 251 artiklan mukaisesti tai rahoitusasioita koskevalla Lamfalussy'n menettelyllä ⁽¹⁾.

2.4 Komissio, neuvosto ja parlamentti ovat vahvistaneet yhteisessä lausumassaan luettelon säädöksistä, joihin olisi niiden mielestä viipymättä tehtävä muutetun päätöksen edellyttämät mukautukset, jotta voitaisiin ottaa käyttöön alkuperäisen menettelyn korvaava valvonnan käsittävä sääntelymenettely. Yhteisessä lausumassa todetaan lisäksi, että hyvän lainsäädännön periaatteiden mukaisesti komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa ei tulisi rajoittaa ajallisesti.

⁽¹⁾ Muutetun päätöksen 1999/468/EY 5 a artiklassa otetaan käyttöön uusi valvonnan käsittävä sääntelymenettely. Tätä menettelyä käytetään päätettäessä sellaisista laajakantoisista toimenpiteistä, joilla muutetaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen annetun perussäädöksen muita kuin keskeisiä osia, myös poistamalla joitakin niistä tai täydentämällä säädöstä lisäämällä uusia muita kuin keskeisiä osia.

2.4.1 Komissio on päättänyt, että uuden menettelyn piiriin kuuluvat entiset säädökset mukautetaan nk. omnibus-asetusehdotuksilla eli useita säädöksiä koskevilla ehdotuksilla sen sijaan, että jokaisesta säädöksestä annettaisiin erillinen asetus.

2.4.2 Kolme ensimmäistä asetuspakettia hyväksyttiin vuoden 2007 lopussa ja neljäs 11. helmikuuta 2008 ⁽²⁾. Komissio ehdotikin, että kaikki säädökset, jotka sen näkemyksen mukaan kuuluvat valvonnan käsittävän uuden komiteamenettelyn piiriin, muutetaan jälkikäteen uuden menettelyn käyttöönottamiseksi. Samalla poistetaan kyseisten säädösten mahdollisesti sisältämät täytäntöönpanovaltaa koskevat aikarajoitukset.

2.5 Parlamentti antoi 23. syyskuuta 2008 päätöslauselman, jossa se kehottaa komissiota tarkistamaan luetteloa neljästätoista säädöksestä, joiden osalta komissio ehdottaa alkuperäisen valvonnattoman komiteamenettelyn korvaamista valvonnan käsittävällä sääntelymenettelyllä. Käsillä olevan lausunnon aiheena ovat komission vastaus päätöslauselmaan ja komission ehdottamat toimet.

2.6 Parlamentti katsoo lisäksi, että neuvoston päätöksen 1999/468/EY soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ovat olleet erittäin epätydyttäviä ja valvonnan käsittävän uuden sääntelymenettelyn sääntöjä lukuun ottamatta ovat sellaisia edelleen mm. komitologiatietokantojen toimintatavan takia. Se ottaa huomioon, että asiakirjat lähetetään usein pieninä palasina selittämättä niiden asemaa ja joskus harhaanjohtavilla otsikoilla. Esimerkiksi toimenpide-ehdotuksia, joista ei ole vielä äänestetty komiteassa, saatetaan lähettää tarkasteluoikeuden otsikolla, kun ne pitäisi lähettää tiedonsaantioikeuden otsikolla. Tällöin jää epäselväksi, mitä määräaikoja sovelletaan ⁽³⁾.

3. Komission ehdotukset

3.1 Lausunnon aiheena olevassa komission asetusehdotuksessa esitetään kahden EP:n esittämän säädöksen mukauttamista valvonnan käsittävään sääntelymenettelyyn. Lisäksi siinä esitetään kunkin pois jätetyn säädöksen osalta pois jättämisen juridiset perustelut, jotka liittyvät kyseisten säädösten luonteeseen. Säädökset eivät komission mukaan täytä valvonnan käsittävän sääntelyn soveltamisedellytyksiä.

3.2 Seuraavassa luetellaan pois jätetyt säädökset.

Säädökset, jotka on jo mukautettu tai joiden mukauttamista on jo ehdotettu

- neuvoston direktiivin 74/150/ETY muuttamisesta 22. toukuuta 2000 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/25/EY ⁽⁴⁾
- neuvoston direktiivin 92/23/ETY muuttamisesta 27. kesäkuuta 2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/43/EY ⁽⁵⁾

⁽²⁾ KOM(2008) 71 lopullinen, KOM(2007) 740 lopullinen, KOM(2007) 741 lopullinen, KOM(2007) 822 lopullinen ja KOM(2007) 824 lopullinen. EUVL C 224, 30.8.2008.

⁽³⁾ EP, perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta, esittelijä: Monica Frassoni, A6-0107/2008, päätösehdotuksen johdanto-osan B kappale.

⁽⁴⁾ EYVL L 173, 12.7.2000.

⁽⁵⁾ EYVL L 211, 4.8.2001.

- neuvoston direktiivien 70/156/ETY ja 80/1268/ETY muuttamisesta 11. helmikuuta 2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/3/EY ⁽⁶⁾; komission mukaan nämä kaksi direktiiviä ovat kuuluneet automaattisesti valvonnan käsittävän sääntelymenettelyn piiriin

- neuvoston direktiivin 70/156/ETY muuttamisesta 26. lokakuuta 2005 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/64/EY ⁽⁷⁾

- neuvoston direktiivin 70/156/ETY muuttamisesta 17. toukuuta 2006 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/40/EY ⁽⁸⁾

- direktiivin 1999/32/EY muuttamisesta 6. heinäkuuta 2005 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/33/EY ⁽⁹⁾.

Säädökset, joihin ei sovelleta yhteispäätösmenettelyä

- asetuksen (EY) N:o 1260/1999 kumoamisesta 11. heinäkuuta 2006 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1083/2006 ⁽¹⁰⁾.

Vuoden 2006 uudistuksen voimaantulon jälkeen hyväksytyt säädös

- 18. joulukuuta 2006 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1905/2006 ⁽¹¹⁾; koska kyseinen säädös on annettu 23. heinäkuuta 2006 jälkeen eli valvonnan käsittävän sääntelymenettelyn sisältäneen uudistuksen voimaantulon jälkeen, sitä ei pidä mukauttaa.

Säädökset, joissa ei ole valvonnan käsittävään sääntelymenettelyyn liittyviä säännöksiä

- neuvoston direktiivin 95/53/EY sekä neuvoston direktiivien 70/524/ETY, 96/25/EY ja 1999/29/EY muuttamisesta 23. heinäkuuta 2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/46/EY ⁽¹²⁾

- neuvoston direktiivin 90/425/ETY ja neuvoston direktiivin 92/118/ETY muuttamisesta 21. lokakuuta 2002 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/33/EY ⁽¹³⁾

- ihmisravinnoksi tarkoitettujen tiettyjen eläinperäisten tuotteiden tuotantoa ja markkinoille saattamista koskevista elintarvikehygieniä- ja terveysnäkökohdista annettujen tiettyjen direktiivien kumoamisesta sekä neuvoston direktiivien 89/662/ETY ja 92/118/ETY ja neuvoston päätöksen 95/408/EY muuttamisesta 21. huhtikuuta 2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/41/EY ⁽¹⁴⁾

⁽⁶⁾ EUVL L 49, 19.2.2004.

⁽⁷⁾ EUVL L 310, 25.11.2005.

⁽⁸⁾ EUVL L 161, 14.6.2006.

⁽⁹⁾ EUVL L 191, 22.7.2005.

⁽¹⁰⁾ EUVL L 210, 31.7.2006.

⁽¹¹⁾ EUVL L 378, 27.12.2006.

⁽¹²⁾ EYVL L 234, 1.9.2001.

⁽¹³⁾ EYVL L 315, 19.11.2002.

⁽¹⁴⁾ EUVL L 157, 30.4.2004.

— 7. maaliskuuta 2002 tehty Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 676/2002/EY ⁽¹⁵⁾.

3.3 Lisäksi komissio toteaa, että seuraavissa säädöksissä on tiettyjä säännöksiä, jotka on mukautettava valvonnan käsittävään sääntelymenettelyyn:

— eläinten terveyteen liittyvistä ongelmista yhteisön sisäisessä nautaeläinten ja sikojen kaupassa annetun neuvoston direktiivin 64/432/EY muuttamisesta 10. huhtikuuta 2000 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/15/EY ⁽¹⁶⁾

— nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän käyttöönottamisesta sekä naudanlihan ja naudanlihatuotteiden pakollisesta merkitsemisestä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 820/97 kumoamisesta 17. heinäkuuta 2000 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1760/2000 ⁽¹⁷⁾.

3.4 Komission ehdotuksen tavoitteena on mukauttaa nämä kaksi perussäädöstä valvonnan käsittävään sääntelymenettelyyn.

4. Komitean yleishuomiot

4.1 ETSK on seurannut kiinnostuneena uuden komiteamenettelyn eli valvonnan käsittävän sääntelymenettelyn täytäntöönpanoa.

4.2 ETSK kannattaa komission ehdotuksia. Se pohtii kuitenkin, pitäisikö harkita erityismenettelyä sellaisia muutoksia varten, joita ei aivan voida määritellä muihin kuin perustavanlaatuisiin muutoksiin kuuluviksi, jotka eivät kuitenkaan muuta säädöksen kohdetta ja tavoitteita ja joilla on merkittäviä yhteiskunnallisia, taloudellisia tai terveydellisiä vaikutuksia. Näin on tehty sähkö- ja elektroniikkalaiteromua koskevan asetuksen yhteydessä.

4.3 Komitea pitää valvonnan käsittävää komiteamenettelyä demokraattisena edistysaskeleena tiettyjen muuttuvien säädösten hallinnollisessa seurannassa. Sen avulla voidaan vähentää toimielimiä turhaan kuormittavien raskaampien menettelyjen (esim. tarkistusmenettelyn) käyttöä. Työskentelynsä organisointiin liittyvistä syistä parlamentin on kuitenkin vaikea järjestää valvontaa.

4.4 Uuden menettelyn lisäarvo ei vielä ilmene selvästi kansalaisille, sillä niiden kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, joihin komiteamenettelyllä luodut ”täydentävät” säännöt vaikuttavat, voi olla vaikea pysyä ajan tasalla alkuperäissäädöksen peräkkäisistä muutoksista.

4.5 Tilanne mutkistuu entisestään, jos sääntömuutokset ovat todellisuudessa niin laajoja, ettei niitä mitenkään voida määritellä muihin kuin perustavanlaatuisiin muutoksiin kuuluviksi. Muun kuin perustavanlaatuisen muutoksen käsite on edelleen epätarkka tietyissä soveltamistarkoituksissa. Näin on esimerkiksi sähkö- ja elektroniikkalaiteromun vaarallisia aineita koskevassa uudessa asetuksessa. On ehdotettu, että vaarallisia aineita voisi lisätä tai poistaa luettelosta valvonnan käsittävän menettelyn mukaisesti. Komitea kuitenkin pyytää lausunnossaan ⁽¹⁸⁾, että luetteloa muutettaessa olisi kuultava asianomaisten alojen toimijoita ja työntekijöitä sekä kuluttajajärjestöjä ja laadittava vaikutusarviointi, sillä mainitunlaiset muutokset ovat kyseisessä asetuksessa perustavanlaatuisia.

4.6 Komitea pitää komission ehdotuksia hyväksyttävänä. Edellä esitetty huomio saattaa vaikuttaa tietyissä käytännön tapauksissa, ja sen mukaista menettelyä voidaan käyttää nykyisiä sääntöjä muuttamatta.

Bryssel 16. heinäkuuta 2009

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Mario SEPI*

⁽¹⁵⁾ EYVL L 108, 24.4.2002.

⁽¹⁶⁾ EYVL L 105, 3.5.2000.

⁽¹⁷⁾ EYVL L 204, 11.8.2000.

⁽¹⁸⁾ KOM(2008) 809 lopullinen ja 10. kesäkuuta 2009 annettu lausunto CESE 1032/2009.